

? 1

1914

Wie was Frans Ferdinand en waarom is hij belangrijk in het verhaal van de Eerste Wereldoorlog?

? 2

1914

Welke twee kampen vochten tegen elkaar in de Eerste Wereldoorlog?

? 3

1914

Hoe en waarom werd België betrokken in Wereldoorlog I?

? 4

1914

Vanaf welke dag verkeerde België in een staat van oorlog?

? 5

1914

Juist of fout? De Duitsers vielen België binnen nabij Luik.

? 6

1914

Welke grote veldslag vond in augustus 1914 aan de Gete in de provincie Limburg plaats?

? 7

1914

Juist of fout? De koning van België (koning Albert I) was tijdens de Eerste Wereldoorlog de opperbevelhebber van het Belgische leger en verbleef nabij zijn troepen achter het front.

? 8

1914

Geef de benaming van de typische, opvallende Duitse helm die tot 1916 door de Duitse soldaten werd gedragen?

antwoord 1

Frans Ferdinand, aartshertog van Oostenrijk-Este, was troonopvolger van Oostenrijk-Hongarije. Op 28 juni 1914 werd hij in Sarajevo doodgeschoten door Gavriilo Princip. De aanslag werd waarschijnlijk beraamd door De Zwarte Hand, een geheime nationalistische Servische groepering. Naar aanleiding van deze moord verklaarde Oostenrijk-Hongarije de oorlog aan Servië, wat leidde tot de Eerste Wereldoorlog.

antwoord 2

In de Eerste Wereldoorlog vochten de Triple Entente en de Triple Alliantie. De Triple Entente bestond uit het Verenigd Koninkrijk, de Franse Republiek en het Keizerrijk Rusland. De Triple Alliantie bestond uit het Duitse Rijk, Oostenrijk-Hongarije en Italië (later verliet Italië de alliantie en kwam het Ottomaanse Rijk er bij).

antwoord 3

Door de schending van de Belgische neutraliteit en de Duitse inval in België werd België in de Eerste Wereldoorlog betrokken. De Duitsers wilden zo snel mogelijk naar Frankrijk trekken. Dat kon volgens hen het beste via een doortocht door België.

antwoord 4

Vanaf 4 augustus 1914, de dag dat de Duitsers België binnenvielen.

antwoord 5

Juist. De Duitsers trokken via Gemmenich, een plaatsje nabij Luik, België binnen.

antwoord 6

De Slag der Zilveren Helmen, ook wel de Slag bij Halen genoemd. Deze grote veldslag was een belangrijke overwinning voor het Belgische leger.

antwoord 7

Juist. Terwijl de regering in ballingschap was in Le Havre bleef Koning Albert I tijdens de gehele oorlog bij zijn soldaten aan het front.

antwoord 8

De Duitse pinhelm, ook wel Pickelhaube genoemd. Deze helm bood echter niet meer de nodige bescherming tegen de nieuwe oorlogstechnieken, waardoor de soldaten vanaf 1916 de staalhelm gingen dragen. Deze bood meer bescherming en viel, in tegenstelling tot de pinhelm, niet zo op in de gevechtslijnes.

? 9

1914

Juist of fout? Vanaf oktober 1914 concentreerde de oorlog in België zich voornamelijk aan de Belgische kust.

? 10

1914

Duid op de Belgische kaart de “globale” tocht aan die de Duitsers in België aflegden.

? 11

1914

Juist of fout? Nederland stond aan de kant van de geallieerden tijdens de Eerste Wereldoorlog.

 12

1914

Pas na 10 dagen zijn de forten bij Luik in de handen van de Duitsers gevallen. Proficiat voor je heldhaftig verzet! Ga 3 plaatsen vooruit.

! 13

1914

Helaas, Antwerpen is gevallen! Ga 2 plaatsen terug.

 14

1914

Een standvastige, natuurlijke barrière wordt gecreëerd: de IJzervlakte wordt onder water gezet. De Duitsers wrden op die manier tegengehouden! Ga 2 plaatsen vooruit.

 15

1914

Het verzet van het Belgisch leger heeft de Blitzkrieg enigszins belemmerd. Goed gedaan, soldaat! Ga 2 plaatsen vooruit.

antwoord 9

Juist. Na een korte bewegingsoorlog, liep de oorlog vast in de Westhoek aan de Belgische kust.

antwoord 10

Vanuit Limburg, via Antwerpen, naar de Westhoek.

antwoord 11

Fout. Nederland was neutraal tijdens de Eerste Wereldoorlog.

uitleg 12

De eerste grote confrontatie tussen de Duitse en Belgische troepen vond plaats bij de forten van Luik. De Duitsers hadden een snelle overwinning verwacht, maar de gevechten duurden uiteindelijk 10 dagen. Dit was een grote tegenvaller in de strategie van de Duitse legerleiding, de Blitzkrieg, waarin een snelle doorstoot via België naar Frankrijk werd vooropgesteld.

uitleg 13

Eens in België aangekomen, wilde de Duitse legerleiding ook de kostbare, belangrijke Belgische havenstad Antwerpen in handen krijgen. Ondanks een hevige verdediging, viel Antwerpen na 2 dagen in Duitse handen.

uitleg 14

Om zich goed te kunnen verdedigen, bedacht de Belgische legerleiding het plan om een natuurlijke barrière te creëren, waar de Duitsers niet door konden breken. Nabij Nieuwpoort werden de sluizen opengezet, waardoor de polders onder water liepen.

uitleg 15

De Duitsers hadden verwacht snel via België te kunnen doorstoten naar Frankrijk. Door het verzet van het Belgische leger is dat echter mislukt.

? 16

1915

Op het einde van december 1914 werden de gevechten aan de frontlinies kort gestaakt. Weet jij hoe het bestand heet dat deze gebeurtenissen omschrijft?

? 17

1915

Juist of fout? De Slag om de IJzer en de Slag bij Ieper zijn synoniemen van elkaar.

? 18

1915

De Tweede Slag bij Ieper (17 april 1915 – 25 mei 1915) is een erg beruchte slag uit de geschiedenis van Wereldoorlog I. Weet jij waarom?

? 19

1915

De impact van de oorlog was ook voelbaar achter de frontlinies, in het bezette België. Som drie elementen op waaraan je de impact van de oorlog op het dagelijkse leven kunt merken.

? 20

1915

Wat is de Dodendraad en waarom is hij belangrijk in het oorlogsverhaal?

? 21

1915

Juist of fout? De Eerste Wereldoorlog speelde zich niet uitsluitend af in Europa, ook andere werelddelen waren bij de oorlog betrokken.

? 22

1915

Wat was het typische communicatiemiddel in België tijdens de oorlog?

? 23

1915

Juist of fout? Bij de Duitse doortocht door België sloegen honderdduizenden Belgen op de vlucht. Naar Nederland vluchtten naar schatting 1 miljoen mensen.

antwoord 16

Het Kerstbestand. Ter gelegenheid van Kerstmis vond op enkele plaatsen aan het Westfront verbroedering plaats tussen de soldaten van de strijdende partijen.

antwoord 17

Fout. Het zijn verschillende slagen. Bij de Slag om de IJzer (18 oktober-31 oktober 1914) was het Belgische leger betrokken. Bij de 4 slagen om Ieper was het Belgische leger niet betrokken; deze slagen vonden niet plaats in het gebied waar het Belgische leger gelegerd was.

antwoord 18

Tijdens de Tweede Slag bij Ieper (17 april 1915 – 25 mei 1915) werd voor het eerst gifgas gebruikt in de frontlinies, meer bepaald chloorgas. Later werd chloorgas vervangen door mosterdgas (ypeniet). Door het gas stierven duizenden soldaten.

antwoord 19

Mogelijke antwoorden zijn: de verordeningen, angst, de inkwartiering, de gescheiden families, de voedselrantsoenen, de Dodendraad, de post die niet meer bedeed werd, enzovoort.

antwoord 20

De Dodendraad was een elektrische grensversperring die in België werd opgetrokken aan de gehele grens met Nederland. Deze draad moest de vluchtelingenstroom verminderen, spionage en vrijwillige aanmelding als soldaat bij het geallieerde leger verhinderen, enzovoort. De spanning van de draad had een grote impact op het Limburgse dagelijkse leven.

antwoord 21

Juist. De Grote Oorlog werd wereldwijd uitgevochten: op het Europese vasteland, in andere continenten, in de zeeën, in de kolonies, enzovoort. Daarom wordt er van wereldoorlog gesproken.

antwoord 22

Aanplakbrieven. Aanplakbrieven waren informatie-affiches, die nabij kerken en marktpleinen werden opgehangen om de bevolking in te lichten over belangrijke gebeurtenissen.

antwoord 23

Juist. Belgische burgers sloegen massaal op de vlucht voor het oorlogsgeweld, veelal naar de neutrale noorderburen.

? 24

1915

Juist of fout? Niet iedereen die door de Duitsers gearresteerd werd, kreeg het doodsvonnis. Velen werden ook weggestuurd om voor de Duitsers te gaan werken in zogenaamde “werkkampen”.

? 25

1915

Juist of fout? Toen België in 1914 werd bezet, reageerden de bondgenoten met een economische blokkade tegen Duitsland die gedurende de rest van de oorlogsjaren veel invloed had op het dagelijkse leven.

? 26

1915

Het Belgisch grondgebied kan in drie verdeeld worden: het vrij gebied, het frontgebied en ... ?

 27

1915

Je wordt bevangen door laaghangend chloorgas. Ga 2 plaatsen achteruit.

 28

1915

Door jouw succesvolle smokkelactie via Nederland, over Engeland naar het front hebben de soldaten post van hun geliefden ontvangen. Proficiat! Ga 3 plaatsen vooruit.

 29

1915

Doordat je weigerde om de helft van jouw voedselvoorraad aan de Duitse bezetter af te staan, word je gearresteerd. Sla 1 beurt over.

antwoord 24

Juist. Duitse soldaten aanschouwden veel gevangenen als nuttige werkkrachten en werden uitgestuurd naar zogenaamde “werkkampen” in Duitsland.

antwoord 25

Juist. De geallieerden wilden de Duitsers onder andere via economische maatregelen tot overgave brengen. Dit gebeurde echter niet, integendeel, de Duitsers legden in bezette gebieden voedsellimieten, voedselopeisingen en duurdere prijzen op om in hun eigen voedselvoorziening te kunnen blijven voorzien.

antwoord 26

Het vrij gebied, het frontgebied en het bezet gebied. Het vrij gebied was het onbezette gebied achter de IJzer, het frontgebied de plaats waar de gevechten plaatsvonden, het bezet gebied was het gebied dat door de Duitsers werd bezet en bestuurd. De provincie Limburg was bezet gebied tijdens de oorlog.

uitleg 27

Chloorgas was een gifgas dat in tegenstelling tot andere gassen laag aan de grond bleef hangen. Vanwege die reden eiste het chloorgas ook veel dodelijke slachtoffers in de loopgraven.

uitleg 28

De post werd tijdens de oorlog niet meer bedield. Informatie was echter zeer belangrijk. De post werd daarom tijdens de oorlog vaak stiekem meegesmokkeld.

uitleg 29

De Duitse soldaten eisten voedsel op om in hun eigen voedselvoorziening te kunnen voorzien. De burgerbevolking was hierover absoluut niet te spreken en weigerde soms voedsel af te staan. Hierdoor werden ze gearresteerd en/of mishandeld.

? 30

1916

Dikke Bertha zaaide heel wat bloed en verdriet tijdens de oorlog. Wie of wat was Dikke Bertha?

? 31

1916

Juist of fout? Voor dagelijkse verplaatsingen (bijvoorbeeld transport via een kar, rijden op een fiets, ...) had je een toestemmingsbewijs van de Duitsers nodig.

? 32

1916

Vanaf 1914 gold de leerplicht voor kinderen van de leeftijd van 6 tot en met 12 jaar. Ondanks deze plicht konden veel Belgische kinderen niet naar school. Waarom niet?

? 33

1916

Tijdens de oorlog werden heel wat ziektes verspreid, zowel aan het front als in het bezette land. Kun jij twee gebruikelijke “oorlogsziektes” opnoemen?

? 34

1916

Juist of fout? Brussel was tijdens de Eerste Wereldoorlog de hoofdstad van België.

? 35

1916

De Eerste Wereldoorlog wordt ook wel eens de “loopgravenoorlog” genoemd. Weet jij waarom?

? 36

1916

Juist of fout? Tijdens de Eerste Wereldoorlog werd door de Duitsers in de bezette landen de zomertijd ingevoerd, ook in België.

? 37

1916

Juist of fout? Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden spionagenetwerken in België opgezet, die tot doel hadden informatie over de vijand op te pikken en door te spelen aan hogere hand.

antwoord 30

Dikke Bertha is de benaming voor een Duits kanon, dat tijdens de oorlog massaal werd ingezet om bloed en vernieling te zaaien. De Dikke Bertha's werden tijdens de Eerste Wereldoorlog voor het eerst ingezet tijdens de strijd rond de forten in Luik.

antwoord 31

Juist. Voor dagelijkse verplaatsingen per voertuig, had je een vergunning nodig.

antwoord 32

De Duitsers bezetten schoolgebouwen vaak om te wonen en te slapen. Ook werden mannelijke leerkrachten opgeroepen om hun dienstplicht te vervullen, waardoor er geen les kon gegeven worden.

antwoord 33

De griep, buikloop (diarree), voedselvergiftiging, geslachtsziekten, luizen, loopgraafvoeten, ...

antwoord 34

Fout. Brussel was bezet. De regering trok weg uit België en vestigde zich in Le Havre, een stadje in Frankrijk.

antwoord 35

Tijdens het merendeel van de oorlog bevonden de strijdende soldaten zich in de loopgraven aan het Westfront en daarom noemen we de Eerste Wereldoorlog ook wel eens de "loopgravenoorlog".

antwoord 36

Juist. In de bezette gebieden werden de bewoners verplicht om hun tijd te verzetten naar de Duitse tijd.

antwoord 37

Juist. Door sommige Belgen werd er volop gespioneerd in de vijandelijke kampen. Let wel, ook de Duitse soldaten en collaborerende Belgen spioneerden.

 38

 1916

Je hebt last van een loopgraafvoet
en moet medisch behandeld
worden. Sla 1 beurt over.

 39

 1916

De werkloosheid ten gevolge van
de bezetting en de economische
blokkade hebben tot gevolg dat werk-
nemers massaal worden ontslagen.
Helaas ben jij ook een van de onge-
lukkigen. Ga 2 plaatsen achteruit.

 40

 1916

Een Duits offensief aan de IJzer
strandt in de modder. Maak
gebruik van dit Duits oponthoud,
ga 2 plaatsen vooruit!

uitleg 38

Loopgraafvoeten ontstonden doordat soldaten te lang in de natte modder bleven staan. De voeten zwollen op en gingen uiteindelijk rotten. Dit was een zeer pijnlijke aandoening die tevens een normale loophouding belemmerde.

uitleg 39

De oorlog hield het hele economische leven in bedwang. Door de economische blokkade en door de in- en uitvoerstop konden sommige bedrijven niet meer goed functioneren en moesten ze werknemers ontslaan.

uitleg 40

Van het oponthoud van een ander maakte de vijand veelal gebruik om een nieuwe aanval te plannen.

? 41

1917

Wat is een andere benaming voor Yperiet?

Tip: het is het gas dat vanaf 1917 in de oorlogvoering gebruikt werd.

? 42

1917

Welk land sloot met Duitsland een wapenstilstand in 1917?

? 43

1917

Welk land nam vanaf 6 april 1917 deel aan de oorlog?

? 44

1917

Juist of fout? De Derde Slag om Ieper wordt ook wel de Slag bij Passendale genoemd.

? 45

1917

De wetenschappelijke en technologische kennis groeiden tijdens de oorlog sterk. Kun jij een voorbeeld opnoemen van een ontwikkeling of ontdekking in de wetenschap of technologie?

? 46

1917

Tijdens de Eerste Wereldoorlog werden bombardementen uitgevoerd via primitieve, sigaarvormige vliegtuigen. Wat is de juiste benaming van deze vliegtuigen?

? 47

1917

Er wordt gesteld dat de Eerste Wereldoorlog het traditionele rolpatroon, de man die werkt en de vrouw die thuiszit, veranderde. Weet jij waarom dat net tijdens de Eerste Wereldoorlog is gebeurd?

? 48

1917

Juist of fout? Adolf Hitler heeft als militair meegevochten aan het front in de Eerste Wereldoorlog.

antwoord 41

Mosterdgas. Dit was het brandende gas, met een prikkelende en blaartrekkende werking op het lichaam, dat voornamelijk vanaf de tweede helft van de oorlog werd gebruikt.

antwoord 42

Rusland. Deze wapenstilstand had een belangrijk effect op het oorlogsverloop, omdat Duitsland nu de tweefrontenoorlog kon beëindigen en al zijn troepen kon inzetten aan het Westfront.

antwoord 43

De Verenigde Staten van Amerika. Amerika trad toe tot de oorlog vanwege de duikbootoorlog, waarbij ook Amerikaanse boten werden geraakt.

antwoord 44

Juist. Tijdens de Derde Slag om Ieper werd er zwaar gevochten om en nabij Passendale. Vanwege die reden worden beide benamingen gehanteerd om dezelfde slag te omschrijven.

antwoord 45

Elektriciteit werd meer bekend en gebruikt, de plastische chirurgie werd stapje voor stapje uitgevonden, gifgas werd gebruikt als wapen, nieuwe militaire technieken (tanks, Dikke Bertha, machinegeweren, gasmaskers) werden bedacht, enzovoort.

antwoord 46

Zeppelins. Een zeppelin is een stijf, sigaarvormig luchtschip bestaande uit een lichtgewicht skelet met daarin zakken die zijn gevuld met een licht gas. Zeppelins werden tijdens de Eerste Wereldoorlog bevoorrad met bommen om bombardementen uit te voeren.

antwoord 47

Mannen, die normaal gezien het geld binnenbrengen in een gezin, moesten gaan vechten aan het front, waardoor de inkomsten van het gezin wegvielen. Om te kunnen overleven, moest iemand anders gaan werken. Veelal was dit de vrouw van het gezinshoofd.

antwoord 48

Juist. Adolf Hitler heeft tijdens de Eerste Wereldoorlog als militair gevochten, maar heeft geen grote rol van betekenis gespeeld.

 49 1917

Je wordt bevangen door een wolk gifgas. Je brandblaren hebben dringend verzorging nodig. Ga één stap achteruit en sla één beurt over.

 50 1917

De Amerikaanse oorlogsdeelname aan de kant van de geallieerden versterkt het gemoed van de Belgische soldaten. Je mag nog één keer gooien.

 51 1917

Door de voedselschaarste heb je een infectieziekte opgelopen. Sla 1 beurt over om uit te zieken!

actie 49

Mosterdgas of yperiet kon grote, pijnlijke brandwonden veroorzaken. Een goede verzorging van deze blaren kon enkele dagen tot weken duren.

actie 50

De Amerikaanse oorlogsdeelname was voor veel geallieerde soldaten een figuurlijk hart onder de riem. De nog slagkrachtige Amerikanen versterkten de geallieerde troepen aanzienlijk.

actie 51

Door de voedselschaarste werd vaak oud en bedorven eten opgegeten, wat veelal tot infectieziekten leidde.

? 52

1918

Hoe wordt het offensief genoemd dat door de Duitsers in maart 1918 werd gestart, mede doordat ze zich gesterkt voelden door de Russische wapenstilstand en het einde van de tweefrontenoorlog?

? 53

1918

Juist of fout? De zware gevechten in België tijdens het Lenteoffensief worden omgeschreven als de Vierde Slag bij Ieper.

? 54

1918

Juist of fout? De Wapenstilstand werd op 11 november 1918 ondertekend in Versailles.

? 55

1918

Het Verdrag van Versailles (1919) bezegelde de gevolgen van Wereldoorlog I. Eén van de maatregelen die aan Duitsland werd opgelegd, was gebiedsafstand, onder andere aan België. Welk gebied verkreeg België van Duitsland in 1919?

? 56

1918

Na de wapenstilstand kwam de terugtocht van de Duitse en Belgische soldaten op gang. Heb jij een idee hoe deze terugtocht verliep?

? 57

1918

Juist of fout? Het aantal slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog wordt geschat op 9.500.000 mensen.

? 58

1918

Welke bloem staat er symbool voor de gesneuvelde soldaten uit de Eerste Wereldoorlog omdat ze groeide op het niemandsland tussen de loopgraven?

? 59

1918

Juist of fout? In het najaar van 1918 stierven nog erg veel mensen vanwege ziekten.

antwoord 52

Het Lenteoffensief. Na de beëindiging van de tweefrontenoorlog door de Duits-Russische wapenstilstand, lanceerden de Duitsers aan het Westfront een nieuw offensief, het Lente-offensief genaamd.

antwoord 53

Juist. Tijdens het Lenteoffensief werd er ook agressief gevochten bij Ieper. Daarom worden beide benamingen gebruikt om dezelfde gebeurtenissen te omschrijven.

antwoord 54

Fout. De Wapenstilstand werd op 11 november 1918 ondertekend in Compiègne, een verlaten bos in Frankrijk. Het Vredesverdrag (1919) werd wel in Versailles ondertekend.

antwoord 55

België verkreeg via het Verdrag van Versailles het grondgebied Eupen-Malmedy, de huidige Oostkantons.

antwoord 56

De terugtocht verliep niet altijd even voorspoedig, omdat de voormalig strijdende troepen elkaar soms kruisten en de lokale bevolking de Duitse gruweldaden nog steeds verafschuwden.

antwoord 57

Juist. Bijna 10 miljoen mensen stierven tijdens de Eerste Wereldoorlog.

antwoord 58

Officieel is de margriet het officiële Belgische symbool ter herdenking van de Eerste Wereldoorlog. De Britse poppy, de klaproos, heeft de margriet evenwel grotendeels verdrongen als herdenkingssymbool.

antwoord 59

Juist. In het najaar van 1918 eiste voornamelijk de Spaanse griep erg veel doden.

? 60

Juist of fout? Het verdrag van Versailles en de daaraan verbonden sancties hebben bij veel Duitsers woede en wraakgevoelens opgeroepen. Er wordt beweerd dat het Verdrag de aanleiding vormde voor de start van Wereldoorlog II.

 61

Door een nieuwe voedselbevoorrading van het voedselcomiteit voel je je fysiek gesterkt. Ga 2 plaatsen vooruit.

 62

Je hebt de Spaanse griep gekregen. Uitzieken is de boodschap! Sla 1 beurt over.

 63

Het geallieerde tegenoffensief bereikt successen, het einde van de oorlog is in zicht! Ga 3 plaatsen vooruit.

antwoord 60

Juist. Hoewel over deze bewering nog steeds wordt gediscussieerd, wordt het Verdrag van Versailles door het merendeel van de academici aangenomen als de grootste aanleiding voor de Tweede Wereldoorlog.

actie 61

Het gebrek aan eten maakte veel burgers en soldaten zwak en energieloos. Een nieuwe voedselbevoorrading kon de fysieke gezondheid van de burgers en soldaten versterken. Het voedselcomiteit, een vereniging van buitenlandse hulpverstrekkers, speelde een belangrijke rol in de bedeling van voedsel tijdens de oorlog.

actie 62

De Spaanse griep (een agressievere variant van de gewone griep) trof aan het einde van de oorlog duizenden soldaten en burgers. Velen stierven aan de gevolgen van deze ziekte.

actie 63

Als reactie op het agressieve Lenteoffensief van de Duitsers organiseerden de geallieerden een tegenoffensief. Met succes! Het tegenoffensief heeft uiteindelijk aanleiding gegeven tot het sluiten van de Wapenstilstand.